

verslag bijeenkomst
buurteams ontwikkelen

datum
19 mei 2021

Vanaf 1 april zijn er buurtteams in Amsterdam, teams waar Amsterdammers terecht kunnen voor ondersteuning op het gebied van zorg, wonen of werk. Buurtteams maken daarbij gebruik van ervaringsdeskundigheid. In het webinar 'Buurtteams ontwikkelen' tijdens de Week van de participatie werd ingegaan op het ontwikkelen van deze buurtteams met ervaringsdeskundigheid. Wat werkt, wat maakt dat succesvol en wat kan nog versterkt worden?

Renate Schepen, trainer bij Vrijwilligersacademie Amsterdam, ging in gesprek met een aantal gasten:

- Daan Neleman – ervaringsdeskundige buurtteammedewerker
- Ozlem Tekin – teamleider Buurtteams Nieuw-West
- Patrick Theunissen – ervaringsdeskundige buurtteammedewerker
- Wonah de Koningh – projectleider De Omslag en Buurtteam Centrum
- Nynke Vlieger – kwartiermaker Buurtteams Centrum.

werkzame elementen

Op de vraag: 'wat werkt?' kwam naar voren dat er ruimte nodig is voor leren, om samen te ontwikkelen als team. Het is belangrijk te onderzoeken wanneer ervaringsdeskundigheid het best tot zijn recht komt. Er dient ruimte te zijn voor het delen van succesverhalen over de meerwaarde van ervaringsdeskundigheid.

Besproken werd dat ervaringsdeskundigen echtheid en transparantie meebrengen, waardoor het voor mensen die ondersteuning nodig hebben, gemakkelijker is om binnen te komen. De meeste beroepskrachten zijn empathisch en kunnen goed contact maken. Ervaringsdeskundigen hebben een ander soort nieuwsgierigheid en betrokkenheid. Wederkerigheid in het leren tussen buurtteammedewerkers wordt als werkzaam element benoemd.

Meerdere deelnemers aan de workshop melden het belang om de verwachtingen van medewerkers over ervaringsdeskundigheid te verhelderen. Door tijdsdruk wordt hier soms nog weinig aandacht aan besteed. Hierbij wordt ook benadrukt dat de ervaringsdeskundige buurtteammedewerkers meerdere rollen kunnen hebben: zij kunnen de werkwijze in buurtteams helpen ontwikkelen (kwartiermaken), meedenken over het ontwikkelen van de buurtteamsorganisatie (adviseren) en Amsterdammers ondersteunen (werken aan een concrete casus). Beroepskrachten kunnen ook aangezet worden om anders te kijken vanuit hun eigen ervaring.

wat maakt het succesvol?

Om de inzet van ervaringsdeskundigheid te laten slagen is het essentieel om ervaringsdeskundige medewerkers op een gelijkwaardige en volwaardige manier te positioneren. De toevoegingen vanuit het perspectief van de ervaringsdeskundige buurtteammedewerker kan dan gezien en benut worden. Soms is er sprake van een beschermende betutteling die goed bedoeld is maar belemmerend werkt.

Gedeelde ervaringen, los van specifieke eigen ervaringen, maken deze werkwijze succesvol. Ervaringsdeskundigheid kan juist vanwege die gedeelde noemers aansluiten. De gedeelde basis is toch ervaring met uitsluiting en herstel. Er zijn talloze verschillende achtergronden en culturen in Amsterdam. En voor hele specifieke situaties kan je een hele specifieke match maken.

wat kan er versterkt worden?

Niet iedereen is meteen enthousiast over de inzet van ervaringsdeskundigheid, bijvoorbeeld door onbekendheid, vastgeroest denken. Er zijn onbewuste vooroordelen en beelden over ervaringsdeskundigheid. Het is om die reden belangrijk om kennis en succeservaringen te delen en in te zetten op een goede positionering van ervaringsdeskundigheid. De waarde van ervaringsdeskundigheid moet benoemd worden. Het is belangrijk om steeds wederzijdse verwachtingen te delen en te bespreken.

Vaak onderschat men welke competenties nodig zijn om ervaringskennis op een goede manier in te zetten. Er wordt gesproken over een onderverdeling van ervaringsdeskundigheid in MBO/HBO. Een groep deelnemers geeft aan dit achterhaald te vinden. Het belang om naar werk- en denkniveau, kwaliteiten en deskundigheid te kijken wordt hierbij benadrukt. Goede profielen opstellen en gebruiken kan helpen.

De bijeenkomst wordt afgesloten met enkele ervaringen over het spanningsveld dat werken met ervaringsdeskundigheid meebrengt. Een tip die wordt gegeven is om niet bang te zijn het te laten schuren. Juist daardoor komt er ruimte om in gesprek te gaan over wat wel en niet werkt. Het is van belang om op zoek te blijven gaan naar bondgenoten, een netwerk te vormen, zodat je elkaar kan blijven vinden.

De spanning tussen de leef-/belevingswereld, de systeemwereld en wet- en regelgeving komt ook aan bod. De Participatiewet is in de praktijk op controle en technisch-instrumenteel werken gericht. Er is hierbinnen niet veel keuzevrijheid voor ambtenaren. De vraag om als ervaringsdeskundige te mogen studeren en stage te lopen wordt daardoor gehinderd.

Uit de bijeenkomst blijkt dat het een blijvend proces is van gezamenlijk leren en ontwikkelen. De buurtteams zijn nog maar net begonnen. Gedeelde conclusie is dat we aan het begin staan van de ontwikkeling. We gaan met elkaar ontdekken hoe ervaringsdeskundigheid in te zetten om de Amsterdammer zo goed mogelijk te ondersteunen.